

jeg ved ikke, om han har det andetsteds, men der har han det. Jeg kan ikke tænke mig andet end, at den højtærede Udenrigsminister i sin diplomatiske Karriere har følt adskillige Gange, at der klassificeres; men det kan jo være, at den højtærede Udenrigsminister har haft heldigere Erfaring. Her er nu slet ikke Tale om Danmarks Lidenhed. Lille eller stort — ja, et Land kan være saa lille som Lichtenstein, at dets suveræne Værdighed kun er en Formalitet, men Danmark er ikke saa lille, at det endnu har sat noget til af sin Suverænitæt. Og dernæst: Lidenhed opvejes ved, at man staar sammen med andre og mindre Magter, staar Ryg mod Ryg med dem. Tror virkelig nogen, at det naar det store Spørgsmaal om Nedrustning med Endemaalet Afrustning er for, vil have nogen Vægt, naar Danmark som en afrustet Stat vil give sit Besyv med i Laget. Tror man virkelig, at Udsendinge fra Panama og Luxembourg uden at blive til Latter kunde staa op og være med i en Debat som denne. Nej, saamænd kunde de ej. Jeg tror for øvrigt heller ikke, at de vil gøre det undtagen saaledes som det er sket for Panamas Vedkommende, at dette Land har sagt: Vi er videre endnu end Danmark, naar det afruster. Nej, dette om Afrustningen, kan jeg altsaa forstaa nu, er og maa være forladt efter Udenrigsministerens Udtalelse om, at hele Regeringen staar bagved det, som jeg sagde i Talen forleden Dag for mig var Kærnepunktet i Forslaget. Naa, Udenrigsministeren maa ogsaa værne sin egen Arne, for i samme Øjeblik som Lovforslaget blev vedtaget, var det næste Skridt at lægge Udenrigsministeriet under Erhvervsministeriet; thi der var da ikke nogen Udenrigspolitik i vort Land, der var ikke noget som helst Forsøg paa at værne sig, der var ikke et Udenrigsministerium i vort Land (Afbrydelse). Men det er jo heller ikke noget væsentligt, naturligvis, for dette Parti. Nej, vi vil allesammen afruste, men ad Nedrustningens Vej. Hvad Regeringens Repræsentant udtalte netop i Aar i Folkeforbundets tredie Kommission, og hvad der er udtalt af det tidligere Regeringspartis delegerede i samme Kommission, og det, som der altid er blevet lagt Vægt paa, baade af den nuværende og den tidligere Regerings Repræsentant i tredie Kommission, er, at Afrustningen skal være almindelig, at Nedrustningen skal være almindelig. Regeringen udsendte i Marts 1923 til Folkeforbundets Generalsekretariat en Erklæring, som er underskrevet af den danske Delegation, og derunder staar

ogsaa Navnet Borgbjerg. Der staar, at man ikke kan gaa med til de Robert Cecil'ske regionære Forslag, men Betænkelighederne ved dem blev mindsket, hvis Danmark ikke derved forpligtedes til at sende sine Militærstyrker udenfor sine Grænser eller i det hele deltage i militære Sanktioner, naar Danmark ikke selv blev angrebet; i saa Fald var Sagen en anden. Det er det Standpunkt, som, saa vidt jeg forstaa, ogsaa er den højtærede Udenrigsministers, som det altsaa ogsaa var den højtærede Socialministers i 1923.

Den højtærede Udenrigsminister udtalte, at der laa Idealitet bagved det foreliggende Lovforslag; og det er jo ogsaa fremhævet, at der var nogle Præster, som har udtalt sig for det. Ja, naturligvis er der det. Hvorfor skulde der ikke være det? Men nu med Hensyn til den Begrundelse, de har givet. Er der nogen af de Præster, som har udtalt sig for Afrustning, der er vokset op til det Sindelag, som faar dem til at vende den højre Kind imod, naar de faar et Slag paa den venstre? I saa Fald vejer deres Ord meget. Men naar de kræver, at Danmark skal indrette sig politisk efter Bjergprædikenen, før de selv og Grundstammen i vort Folk er vokset op til det, er de mere praktiske, end de har Lov til at være. Hvis det danske Folk eller største Delen af det virkelig havde det Sindelag, Bjergprædikenen forudsætter, kunde vi saa udmærket afruste uden at blive nogen Eunuk-Stat. Men denne Sag skal ikke afgøres efter Bjergprædikenen, men efter nationale og internationale Hensyn, efter Folkeforbundshensyn. Idealitet er en meget god Ting. Der udkom i Slutningen af det 18de Aarhundrede en tysk Bog i 4 Bind: „Geschichte der menschlichen Thorheiten“, altsaa Historien om de menneskelige Daarskaber, en Bog, som det interesserede mig at studere i sin Tid, fordi den berørte et historisk Spørgsmaal, som jeg gav mig af med. Det viser sig, at de fleste af de menneskelige Daarskaber bundede i Idealitet, men en Idealitet, som slet ikke passede ind i den Tid, hvori den blev fremsat. En Del af det, som i denne Bog stemples som Daarskab, er nu blevet til Virkelighed, men det blev den Gang til Daarskab, og de, der fremsatte det, blev Daarer, fordi de vilde bygge denne Idealitet op i en Verdensorden, som den Gang ikke passede dertil. Saadan er det ogsaa med dette Lovforslag. Det hører til disse Daarskaber, som ikke en Gang er vel paaklædt. Man kan træffe Taaber, som er meget velklædte, og ogsaa Taabeligheder, som er meget velklædte. Det kan man ikke sige om dette